

EIROPADOME

**Briselē, 2010. gada 5. februārī
(OR. en)**

**EUCO 6/1/09
REV 1**

**CO EUR 6
CONCL 4**

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs: Padomes Ģenerālsekretariāts

Saņēmējs: delegācijas

Temats: **EIROPADOME**

2009. GADA 10. UN 11. DECEMBRIS

SECINĀJUMI

Delegāciju vajadzībām pielikumā pievienota Eiropadomes (2009. gada 10. un 11. decembris)
secinājumu pārskatīta redakcija.

Jaunais Lisabonas Līgums ļaus Savienībai pilnībā pievērsties gaidāmo pārbaudījumu risināšanai. Nākamajos mēnešos turpināsies darbs, lai nodrošinātu pilnīgu Līguma īstenošanu, jo īpaši attiecībā uz Eiropas Ārējās darbības dienesta izveidi un tiesību aktu pieņemšanu pilsoņu iniciatīvas jomā. Ņemot vērā to, ka parādās pirmās pazīmes, kas liecina par ekonomikas stabilizāciju, Eiropadome uzsver to, cik svarīgi ir izstrādāt ticamas un saskaņotas stratēģijas, kā izbeigt plaša mēroga stimulu politiku tad, kad ekonomikas atveseļošana būs pilnībā nodrošināta. Pēdējo mēnešu laikā ES ir guvusi ievērojamus panākumus, stiprinot tiesisko regulējumu, jo īpaši saistībā ar Padomē panākto vienošanos par pilnīgi jaunu finanšu uzraudzības struktūru Eiropā. Ņemot vērā nozīmīgos strukturālos pārbaudījumus, ar ko saskaras ES, ir jāizvērtē Lisabonas stratēģijas ietekme un jāizstrādā jauna stratēģija, kas būtu piemērota arī jaunu pārbaudījumu pārvarēšanai. Eiropadome ir pieņēmusi jaunu daudzgadu programmu 2010. – 2014. gadam – Stokholmas programmu –, kura dos iespēju pilnveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu. Eiropadome apmainījās ar viedokļiem par to, kā ES varētu vislabāk sekmēt veiksmīgu Kopenhāgenas klimata pārmaiņu konferences iznākumu. Vēlreiz apstiprinot nostāju, par kuru tā vienojusies oktobra sanāksmē, Eiropadome paziņoja, ka ES un tās dalībvalstis ir gatavas laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam piešķirt tūlītēju finansējumu EUR 2,4 miljardu apmērā gadā. Eiropadome pieņēma deklarācijas par Irānu un Afganistānu.

o
o o

Eiropadomes sanāksmi ievadīja īss Eiropas Parlamenta priekšsēdētāja *Jerzy Buzek* kunga sniegts ziņojums, kam sekoja viedokļu apmaiņa.

I. Institucionāli jautājumi

1. Eiropadome pauž gandarījumu par to, ka 1. decembrī ir stājies spēkā Lisabonas Līgums. Šis Līgums Savienībai nodrošina stabilu un noturīgu institucionālo sistēmu, un tas dos iespēju Savienībai visu uzmanību veltīt turpmāko pārbaudījumu pārvarēšanai.
2. Zviedrijas prezidentūras laikā paveiktais intensīvais sagatavošanas darbs, kā izklāstīts prezidentvalsts ziņojumā (EUCO 5/09), Līgumam ļāva stāties spēkā bez jebkādiem sarežģījumiem. 1. decembrī *Herman Van Rompuy* kungs stājās Eiropadomes priekšsēdētāja amatā, bet *Catherine Ashton* kundze kļuva par Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos.
3. Eiropadome – pamatojoties uz Eiropadomes 2009. gada 29. oktobrī pieņemto prezidentvalsts ziņojumu – aicina Augsto pārstāvi iespējami drīz iesniegt priekšlikumu par Eiropas Ārējās darbības dienesta organizatorisko struktūru un darbību, lai to kopā ar visiem saistītajiem tiesību aktiem un budžeta dokumentiem varētu pieņemt līdz 2010. gada aprīļa beigām. Dalībvalstis turpinās darbu šajā jomā.

4. Eiropadome atzinīgi vērtē to, ka Komisija ir sākusi sabiedrisko apspriešanu par pilsoņu iniciatīvu. Tā aicina Komisiju iespējami drīz iesniegt tiesību akta priekšlikumu, lai to varētu pieņemt 2010. gada pirmajā pusē.
5. Ņemot vērā Eiropadomes 2008. gada decembra un 2009. gada jūnija secinājumus, Spānijas valdība ir iesniegusi priekšlikumu grozīt Līgumus attiecībā uz pārejas pasākumiem, kas saistīti ar Eiropas Parlamenta sastāvu. Eiropadome nolēma apspriesties ar Eiropas Parlamentu un Komisiju, lai iespējami drīz izskatītu šo priekšlikumu.

II. Situācija ekonomikas, finanšu un nodarbinātības jomā

6. Ekonomikas un finanšu krīze ir radījusi smagus pārbaudījumus pasaules ekonomikai un izraisījusi vismagāko ekonomikas lejupslīdi kopš 20. gadsimta 30. gadiem. Lai krīzi novērstu, ES un tās dalībvalstis ir īstenojušas plašu ārkārtas pasākumu klāstu, tostarp 2008. gada decembrī apstiprināto Eiropas ekonomikas atveseļošanas plānu. Atbalsta pasākumi ir bijuši ļoti svarīgi, atjaunojot uzticību finanšu tirgiem un nodrošinot to pareizu darbību, kā arī mazinot krīzes ietekmi uz izaugsmi un nodarbinātību.
7. Parādās pirmās pazīmes, kas liecina par ekonomikas stabilizāciju, un palāvība palielinās. Prognozes liecina, ka 2010. gadā atveseļošanās būs niecīga, savukārt 2011. gadā atgriezīsies spēcīgāka izaugsme. Taču neskaidrība un nestabilitāte aizvien saglabājas, un ir paredzams, ka nodarbinātības un sociālie apstākļi 2010. gadā turpinās pasliktināties. Tāpēc būtu jāturpina īstenot ekonomikas atbalsta politiku, un tā būtu jāatceļ tikai tad, kad ekonomikas atveseļošana būs pilnībā nodrošināta. Lai veicinātu prognožu piepildīšanos un stiprinātu palāvību, Eiropadome atkārtoti apstiprina to, cik svarīgi ir izstrādāt un izziņot ticamas un saskaņotas stratēģijas, kā izbeigt plaša mēroga stimulu politiku.

Fiskālo stimulu un valsts atbalsta pakāpeniskas samazināšanas stratēģijas

8. Eiropadome uzsver, ka fiskālo stimulu pakāpeniskas samazināšanas stratēģiju īstēnos saistībā ar Stabilitātes un izaugsmes paktu, kas joprojām ir ES budžeta sistēmas stūrakmens. Ieteikumi valstīm, kam piemēro pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, it īpaši tie, kurus Padome pieņēma 2009. gada 2. decembrī, ir svarīgs rīks, lai atjaunotu publisko finanšu stabilitāti. Šajā sakarā Eiropadome atkārtoti uzsver savus 20. oktobra secinājumus par fiskālo stimulu pakāpeniskas samazināšanas stratēģiju un atgādina, ka stratēģijā būs iekļauta konsolidācija, kas būtiski pārsniedz likmi 0,5 % no IKP gadā, to apvienojot ar strukturālām reformām, kuras būs ilgtermiņa fiskālās ilgtspējas pamatā. Fiskālajai konsolidācijai būtu jāsākas vēlākais 2011. gadā – vai agrāk dažās dalībvalstīs, kurās būs atbilstīgi ekonomikas apstākļi –, ja Komisijas prognozes turpinās liecināt par to, ka atveseļošanās nostiprinās un kļūst pašpietiekama.
9. Ir vajadzīgas plašākas valsts atbalsta pakāpeniskas samazināšanas stratēģijas, kurās ņemta vērā arī nepieciešamība pakāpeniski mazināt finansiālā atbalsta shēmas. Turpmākā darba pamatā jābūt principiem, ko Padome attiecībā uz atbalsta atcelšanu finanšu nozarei izklāstīja 2009. gada 2. decembrī. Ļoti svarīgi ir izstrādāt koordinētu pieeju, kurā ņemta vērā finanšu stabilitāte un atsevišķu dalībvalstu apstākļi un ar ko finanšu iestādēm dod pienācīgus stimulus, lai pārtrauktu atkarību no publiskā finansiālā atbalsta.
10. Eiropadome uzsvēra, ka valsts atbalsta pasākumu pakāpeniskai izbeigšanai vajadzētu būt pienācīgi koordinētai dalībvalstu starpā, lai izvairītos no negatīvām savstarpējās ietekmes sekām, ka, nosakot valsts atbalsta samazināšanas pasākumu grafiku, saskaņā ar Padomes 2009. gada 2. decembra secinājumiem būtu jāņem vērā plašs elementu loks un ka – atkarībā no atsevišķu dalībvalstu apstākļiem – atbalsta pakāpeniska izbeigšana būtu jāsāk ar valdības garantiju atcelšanu.
11. Eiropadome mudina Padomi turpināt darbu ar fiskālo stimulu un valsts atbalsta pakāpeniskas samazināšanas stratēģijām un līdz 2010. gada jūnijam ziņot par rezultātiem gan fiskālajā jomā, gan finanšu nozarē.

Finanšu tirgi un to uzraudzība

12. Finanšu krīze ir skaidri norādījusi uz pašreizējās regulatīvās sistēmas un finanšu iestāžu uzraudzības mehānismu trūkumiem. Eiropadome pauž gandarījumu par Padomes ātro un izlēmīgo rīcību, piekrītot izveidot pilnīgi jaunu finanšu uzraudzības struktūru Eiropā. Šo jauno struktūru veidos, lai atjaunotu patērētāju un investoru uzticību finanšu tirgiem, lai nodrošinātu labāku aizsardzību pret ekonomikas pārkaršanu un krīzēm nākotnē un lai stiprinātu stabilitāti un uzraudzību saskaņotu ar tirgus integrācijas realitāti.
13. Eiropadome pauž gandarījumu par Padomes panākto vispārējo pieeju attiecībā uz visu Eiropas Savienības jaunas uzraudzības sistēmas elementu kopumu. Jauna Eiropas Sistēmisko risku kolēģija Eiropas Savienībā nodrošinās sistēmu makrolīmeņa stabilitātes risku pārraudzībai un izdos riska brīdinājumus un ieteikumus par korektīvu rīcību būtisku risku gadījumā. Trīs jaunās iestādes – banku, apdrošināšanas un vērtspapīru tirgu uzraudzības iestāde – izstrādās kopējus tehniskus standartus, tām koordinācijas ziņā būs liela nozīme uzraugu kolēģijās, tās būs spējīgas efektīvi rīkoties ārkārtas finanšu apstākļu gadījumā un nodrošinās saskaņotu ES tiesību aktu piemērošanu, *inter alia*, izmantojot saistošu starpniecību. Eiropadome gaida sarunas ar Eiropas Parlamentu, lai tiesību aktus pieņemtu iespējami drīz un jaunā sistēma varētu sākt darboties 2010. gada laikā.

14. Padomes pieņemtā vispārējā pieeja attiecībā uz grozījumiem Kapitāla prasību direktīvā ir nākamais solis, lai saistībā ar finanšu krīzi stiprinātu finanšu regulējumu. Ar tiem palielina kapitāla prasības attiecībā uz atsevišķām banku darbībām un ievieš skaidrus un saistošus atlīdzības noteikumus, kas ir saskaņā ar G20 vadītāju apstiprinātajiem noteikumiem. Ar atlīdzības politiku finanšu nozarē ir jāveicina droša un efektīva riska pārvaldība, un tai būtu jāpalīdz novērst ekonomikas krīzes nākotnē. Eiropadome tagad gaida drīzu galīgu vienošanos Eiropas Parlamentā. Eiropadome aicina finanšu sektorā nekavējoties īstenot saprātīgu kompensāciju praksi un šajā sakarā mudina dalībvalstis nekavējoties apspriest pieejamās īstermiņa risinājuma iespējas. Eiropadome pauž gandarījumu par Komisijas nodomu cieši pārraudzīt saprātīgu atlīdzības principu īstenošanu. Turklāt Eiropadome aicina turpināt darbu, lai samazinātu procikliskumu banku nozarē, un aicina Komisiju 2010. gadā nākt klajā ar turpmākiem priekšlikumiem, ņemot vērā Bāzeles komitejā notiekošo darbu.
15. Eiropadome uzsver to, cik svarīgi ir atjaunināt finanšu iestāžu ekonomisko un sociālo "līgumu" ar sabiedrību, kurai šīs iestādes sniedz pakalpojumus, un nodrošināt, ka sabiedrība ir ieguvēja labvēlīgos apstākļos un ir pasargāta no riska. Eiropadome mudina SVF savā pārskatā apsvērt visas iespējas, tostarp apdrošināšanas maksas, noregulējuma fondus, neparedzētu apstākļu kapitāla rezervju mehānismus un pasaules mēroga finanšu darījumu nodevu.

Saskaņā ar Eiropadomes 2009. gada oktobra secinājumiem tā aicina Padomi un Komisiju apzināt galvenos principus, ko vajadzētu ievērot, īstenojot jaunus pasaules mēroga pasākumus.
16. Eiropadome arī uzsver, ka ir jāpaātrina darbs ar direktīvu par alternatīvu ieguldījumu fondu pārvaldniekiem, kurā arī būtu jāpievēršas pienācīgas atlīdzības politikas jautājumiem. Tā atzinīgi vērtē Komisijas ieceri 2010. gadā iesniegt tiesību aktu priekšlikumus, lai uzlabotu atvasināto instrumentu tirgu stabilitāti un pārskatāmību.

Jauna ES stratēģija laikposmam līdz 2020. gadam

17. ES saskaras ar būtiskiem strukturāliem pārbaudījumiem. Tāpēc pirms desmit gadiem sāka īstenot Lisabonas stratēģiju. Šī stratēģija bija lietderīga, lai izveidotu pamatu Eiropas konkurētspējas stiprināšanai un strukturālu reformu sekmēšanai. Tagad ir laiks izvērtēt Lisabonas stratēģijas ietekmi un galvenokārt domāt par turpmāku virzību. Ņemot vērā krīzes ekonomisko un sociālo ietekmi un sabiedrības novecošanas, pieaugošas nevienlīdzības un klimata pārmaiņu radītos pārbaudījumus, vairāk nekā jebkad agrāk ir vajadzīga jauna pieeja. Lai turpinātu uzlabot konkurētspēju un palielinātu ES noturīgas izaugsmes potenciālu, politika jāpārorientē uz ilgtermiņa reformām, kas ietvertas vērienīgā un pilnveidotā jaunā stratēģijā.
18. Balstoties uz jau paveikto darbu, laiks līdz Eiropadomes pavasara sanāksmei būtu jāizmanto, lai noteiktu tādas ES 2020. gada stratēģijas elementus un lai apsvērtu, kā nodrošināt publisko finanšu stabilitāti, vienlaikus saglabājot investīcijas un sociālo labklājību, kā izveidot iekļaujošus un efektīvus darba tirgus, kā vēl vairāk stiprināt iekšējo tirgu un kā pilnīgi izmantot ārējās tirdzniecības un atvērtības savstarpējos ieguvumus. Citi svarīgi pētāmi jautājumi ir saistīti ar videi labvēlīgākas ekonomikas radītiem ieguvumiem, uzņēmējdarbības vides uzlabošanu, jo īpaši attiecībā uz maziem un vidējiem uzņēmumiem un rūpniecisko pamatu, un mūsu tautsaimniecību zināšanu pamata stiprināšanu, arī pētniecību un novatorismu. Šajā sakarā būtu jāpieliek visas pūles, lai nodrošinātu ekonomisku, sociālu un teritoriālu kohēziju un dzimumu līdztiesību.
19. Vienlaikus Eiropadome aicina uz jaunām pārdomām par izmantojamo metodoloģiju; ir vajadzīga efektīvāka un pārskatāmāka pārvaldības struktūra, kas veidota, lai sasniegtu taustāmus rezultātus. Saistībā ar to ļoti svarīga ir politikas pasākumu pārraudzība un izvērtēšana. Turpmākas pārdomas ir vajadzīgas arī attiecībā uz to, kā uzlabot ekonomikas politikas koordināciju un kā vislabāk izmantot valstu ieteikumus, lai stiprinātu saikni starp valsts un ES pasākumiem, un kā palielināt valstu atbildību, aktīvāk iesaistot sociālos partnerus, kā arī reģionālās un vietējās iestādes.

20. Eiropadome ņem vērā Komisijas sāktu apspriešanos par iecerēto stratēģiju un cer iespējami drīz 2010. gadā pārrunāt vērienīgu priekšlikumu, lai to varētu pilnībā apspriest Eiropadomē, tostarp tās 2010. gada pavasara sanāksmē.

Ilgospējīgas attīstības stratēģija

21. Saskaņā ar Lisabonas Līgumu ilgtspējīga attīstība joprojām ir viens no Eiropas Savienības pamatmērķiem. Kā uzsvērts prezidentvalsts ziņojumā par Savienības ilgtspējīgas attīstības stratēģijas pārskatīšanu 2009. gadā (dok. 16818/09), šī stratēģija arī turpmāk sniegs ilgtermiņa redzējumu un nodrošinās vispārējo politisko pamatu visām Savienības politikas jomām un stratēģijām.
22. Ir steidzami jāpievēršas vairākām tendencēm, kas kavē ilgtspējīgu attīstību. Ir vajadzīgi būtiski papildu centieni, lai ierobežotu klimata pārmaiņas un tām pielāgotos, lai samazinātu lielo enerģijas patēriņu transporta nozarē un lai apturētu pašreizējo bioloģiskās daudzveidības un dabas resursu izsīkšanu. Nākotnē lielāka uzmanība būs jāpievērš pārejai uz drošu un ilgtspējīgu zemu oglekļa emisiju un zema resursu patēriņa ekonomiku. Turpmākos pārskatos būtu skaidrāk jāprecizē prioritāri pasākumi. Būtu jāstiprina pārvaldība, tostarp īstenošanas, pārraudzības un turpmāku pasākumu mehānismi, piemēram, precizējot saikni ar jauno ES stratēģiju laikposmam līdz 2020. gadam un citām daudznozaru stratēģijām.
23. Eiropadome pauž gandarījumu par Komisijas ieceri izveidot visām dalībvalstīm un tālākajiem reģioniem pieejamu forumu "Eiropas tālākie reģioni", kā izklāstīts Komisijas 2008. gada 17. oktobra paziņojumā. Pirmais forums notiks Briselē 2010. gada 27. un 28. maijā, un pēc tam tas notiks reizi divos gados.

24. Eiropadome atgādina par mērķi veikt vispusīgu budžeta pārskatīšanu, aptverot visus ES izdevumu un resursu aspektus. Eiropadome aicina Komisiju nākt klajā ar ziņojumu, lai varētu dot norādes par prioritātēm 2010. gada laikā. Eiropadome cer, ka Komisija vēlākais 2011. gada jūlijā nāks klajā ar priekšlikumu nākamajai daudzgadu finanšu shēmai.

III. Stokholmas programma – atvērta un droša Eiropa pilsoņu un viņu aizsardzības labā

25. Eiropadome atkārtoti apstiprina apņēmību turpināt pilnveidot brīvības, drošības un tiesiskuma telpu, aizsargājot ES pilsoņus un pārējos šīs teritorijas iedzīvotājus un kalpojot viņu labā. Piecus gadus pēc Hāgas programmas Savienībai ir pienācis laiks pārskatīt savu politiku, lai varētu efektīvi pārvarēt jaunus pārbaudījumus, pilnībā izmantojot Lisabonas Līguma piedāvātās iespējas. Šim nolūkam Eiropadome ir pieņēmusi jaunu daudzgadu programmu laikposmam no 2010. līdz 2014. gadam – Stokholmas programmu.
26. Eiropadome uzskata, ka nākamajos gados prioritārā kārtībā vajadzētu pievērst uzmanību to pilsoņu un citu personu interesēm un vajadzībām, par kuriem Eiropas Savienība ir atbildīga. Būs jārisina uzdevums – nodrošināt pamattiesību un pamatbrīvību ievērošanu un integritāti, vienlaikus garantējot drošību Eiropā. Vissvarīgāk ir panākt, lai tiesībaizsardzības pasākumi, kā arī pasākumi, ar ko nodrošina indivīdu tiesības, tiesiskumu un starptautiskās aizsardzības noteikumus, būtu saskaņoti un cits citu pastiprinātu. Stokholmas programmā galvenā uzmanība ir veltīta turpmāk izklāstītajām prioritātēm.

27. ***Veicināt pilsoniskumu un pamattiesības.*** Eiropas pilsoniskumam ir jāklūst par taustāmu realitāti. Brīvības, drošības un tiesiskuma telpai vispirms ir jābūt vienotai pamattiesību aizsardzības telpai. Ir jāturpina Šengenas zonas paplašināšana. Respekts pret cilvēku un cilvēka cieņu, kā arī citu Pamattiesību hartā un Eiropas Cilvēktiesību konvencijā minēto tiesību ievērošana ir svarīgākās vērtības. Tā, piemēram, minēto brīvību izmantošana un pilsoņu tiesības uz privāto dzīvi ir jā saglabā arī ārpus valsts robežām, sevišķi aizsargājot personas datus. Ir jāņem vērā neaizsargātu personu īpašās vajadzības, un Eiropas pilsoņiem un pārējiem iedzīvotājiem ir jāspēj savas konkrētās tiesības pilnīgi izmantot Eiropas Savienībā un, attiecīgos gadījumos, pat ārpus tās.
28. ***Tiesību un tiesiskuma Eiropa.*** Ir jāpadziļina Eiropas tiesiskuma telpas īstenošana, lai novērstu pašreizējo sadrumstalotību. Būtu jādod prioritāte mehānismiem, kas palielina tiesu iestāžu pieejamību, lai tādējādi cilvēki varētu izmantot savas tiesības visā Savienībā. Tāpat būtu jāuzlabo publiskā sektora juridisko speciālistu sadarbība un viņu apmācība, un būtu jāmobilizē līdzekļi, lai likvidētu tiesu nolēmumu atzīšanas šķēršļus citās dalībvalstīs.
29. ***Eiropa, kas aizsargā.*** Būtu jāizstrādā iekšējās drošības stratēģija, lai vēl vairāk uzlabotu drošību Savienībā un tādējādi aizsargātu Eiropas pilsoņu dzīvību un drošību, kā arī lai vērstos pret organizētu noziedzību, terorismu un citiem draudiem. Lai panāktu lielāku drošību Eiropā, ar stratēģiju būtu jācenšas stiprināt sadarbību tiesībaizsardzības, robežu pārvaldības, civilās aizsardzības, katastrofu pārvarēšanas jomā, kā arī tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās. Turklāt Eiropas Savienībai ir jābalsta darbs uz dalībvalstu savstarpēju solidaritāti un pilnīgi jāizmanto iespējas, ko sniedz Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 222. pants.
30. ***Piekluve Eiropai globalizētā pasaulē.*** Jāpanāk, lai personām, kurām ir atzīta likumīga interese iekļūt ES teritorijā, piekluve Eiropai tiktu darīta efektīvāka. Vienlaikus Savienībai un tās dalībvalstīm ir jāgarantē savu pilsoņu drošība. Šo mērķu labā būtu jāizstrādā integrēta robežu pārvaldības politika un vīzu politika.

31. ***Migrācijas un patvēruma jomā atbildīga un solidāra Eiropa, kas iesaistās partnerībā.*** Uz nākotni vērstas un vispusīgas Eiropas migrācijas politikas pilnveidošana, pamatojoties uz solidaritāti un atbildību, joprojām ir svarīgs Eiropas Savienības politikas mērķis. Ir iedarbīgi jāīsteno visi attiecīgie juridiskie instrumenti, un būtu pilnīgi jāizmanto attiecīgās aģentūras un biroji, kas darbojas šajā jomā. Labi pārvaldīta migrācija var sniegt ieguvumu visām iesaistītajām personām. Eiropas Imigrācijas un patvēruma pakts nodrošina skaidru pamatu turpmākai attīstībai šajā jomā. Eiropai būs vajadzīga elastīga politika, kas atsaucas uz dalībvalstu prioritātēm un vajadzībām un dod iespēju migrantiem pilnīgi izmantot savu potenciālu. Joprojām spēkā ir mērķis 2012. gadā izveidot kopēju patvēruma sistēmu, un personām, kam vajadzīga aizsardzība, jānodrošina piekļuve juridiski drošām un iedarbīgām patvēruma procedūrām. Turklāt, lai Eiropas Savienībā saglabātu uzticamas un noturīgas imigrācijas un patvēruma sistēmas, ir jānovērš, jākontrolē un jāapkaro nelegāla migrācija, jo ES piedzīvo arvien lielāku spiedi, ko rada nelegālas migrācijas plūsmas, it īpaši dalībvalstīs pie ES ārējām robežām, tostarp dienvidu robežām, kā minēts Eiropadomes 2009. gada oktobra secinājumos.
32. ***Eiropas nozīme globalizētā pasaulē – ārējā dimensija.*** Ārējās dimensijas svarīgums ES politikā brīvības, drošības un tiesiskuma jomā norāda uz to, ka šīs politikas jomas ir vairāk jāintegrē Eiropas Savienības vispārējā politikā. Ārējā dimensija ir būtiska, lai risinātu galvenās problēmas, ar ko sastopamies, un lai dotu lielākas iespējas ES pilsoņiem strādāt un iesaistīties uzņēmējdarbībā ar valstīm visā pasaulē. Tiesiskuma, brīvības un drošības ārējā dimensija ir ļoti svarīga, lai sekmīgi īstenotu šīs programmas mērķus, un tā īpaši būtu jāņem vērā visos pārējos ES ārpolitikas aspektos, un tai ir jābūt pilnīgi saskaņotai ar tiem.
33. Eiropadome aicina Komisiju iesniegt Stokholmas programmas īstenošanas rīcības plānu, kas būtu jāpieņem vēlākais 2010. gada jūnijā, un līdz 2012. gada jūnijam iesniegt vidusposma pārskatu.

IV. Kopenhāgenas konference par klimata pārmaiņām

34. Kopenhāgenas konference starptautiskajai sabiedrībai dod vēsturisku iespēju kopīgi rīkoties, lai reaģētu uz klimata pārmaiņu radītajiem pārbaudījumiem. Eiropadome atgādina par 2009. gada 30. oktobrī pieņemto sarunu nostāju. Visām pusēm ir jādara viss iespējamais, lai varētu noslēgt pasaules mēroga, vispusīgu, vērienīgu un politiski saistošu Kopenhāgenas nolīgumu, kurā būs iekļauti visi Bali rīcības plāna aspekti un kurš pamatosies uz Kioto protokola būtiskākajiem elementiem. Viens no Kopenhāgenas nolīguma priekšnosacījumiem ir – tajā jāizmanto vispārpieņemti un pārskatāmi starptautiski mērīšanas, uzrādīšanas un pārbaudīšanas standarti, tādējādi nodrošinot saistību, darbību un atbalsta pārskatāmību un atbilstību. Šajā sakarā Eiropas Savienība atbalstīs centienus uzlabot starptautisko vides pārvaldību. Pēc nolīguma, vēlams sešu mēnešu laikā pēc Kopenhāgenas konferences, būtu pilnīgi jāpabeidz izstrādāt juridiski saistošu instrumentu laikposmam no 2013. gada 1. janvāra.
35. Šajā sakarā Eiropadome pauž gandarījumu par emisiju samazināšanas apņemšanos, ko nesen paudušas vairākas valstis. Mūsu kopējam mērķim jābūt – saglabāt globālo sasilšanu zem zinātniski pamatotās divu grādu robežas. Dažas puses vēl nav iesniegušas piedāvājumus, kas atbilstu šim mērķim. Eiropadome mudina attīstītās valstis to bez kavēšanās izdarīt, savukārt jaunattīstības valstis, jo īpaši ekonomiski attīstītākās, – uzņemties piemērotas seku mazināšanas darbības.
36. Eiropas Savienība ir viens no galvenajiem spēkiem cīņā pret klimata pārmaiņām. Saistībā ar pasaules mēroga vispusīgu nolīgumu laikposmam pēc 2012. gada ES atgādina savu piedāvājumu, proti, līdz 2020. gadam panākt 30 % samazinājumu salīdzinājumā ar 1990. gada rādītājiem, ar nosacījumu, ka citas attīstītās valstis apņemas panākt līdzīgus emisiju samazinājumus un jaunattīstības valstis sniedz atbilstīgu ieguldījumu saskaņā ar saviem pienākumiem un attiecīgajām spējām.

37. Kopenhāģenas nolīgumā būtu jāietver noteikumi par tūlītēju rīcību sākot ar 2010. gadu. Eiropadome apzinās, ka tam būs vajadzīgs lielāks finansiāls atbalsts. Tūlītējam starptautiskam publiskam atbalstam būtu jāietver konkrēts un atsevišķs atbalsts pasākumiem, lai pielāgotos klimata pārmaiņām, mazinātu to sekas, arī attiecībā uz mežsaimniecību, un stiprinātu spējas, īpašu uzmanību pievēršot neaizsargātām un vismazāk attīstītām valstīm. ES aicina attīstītās valstis paziņot par saviem ieguldījumiem tāda atbalsta sniegšanā atbilstīgi oktobra Eiropadomes secinājumiem. ES ir pārliecināta, ka izdosies iegūt kopējo summu EUR 7 miljardu apmērā gadā. ES un tās dalībvalstis ir gatavas laikposmam no 2010. līdz 2012. gadam sniegt tūlītēju finansējumu EUR 2,4 miljardu apmērā gadā.
38. Eiropadome arī atzīst vajadzību līdz 2020. gadam būtiski palielināt publisku un privātu finanšu līdzekļu plūsmu un atkārtoti uzsver savus 2009. gada oktobra secinājumus. Šajā sakarā Eiropadome atkārtoti apstiprina apņemšanos godprātīgi sniegt attiecīgo starptautiskā publiskā finansējuma daļu.

V. Paplašināšanās

39. Eiropadome apstiprina Padomes 2009. gada 8. decembra secinājumus par paplašināšanās/stabilizācijas un asociācijas procesu.

VI. Ārējās attiecības

Attīstība

40. Eiropadome apzinās ekonomikas krīzes pastāvīgo ietekmi uz visnabadzīgākajām personām, atkārtoti apstiprina oficiālās attīstības palīdzības saistības, un tā atgriezīsies pie šā jautājuma 2010. gada jūnija sanāksmē pirms ANO samita.

Austrumu partnerība un Savienība Vidusjūrai

41. Eiropadome atzinīgi vērtē to, ka ir sākts īstenot Austrumu partnerību, kura izveidota 2009. gada 7. maijā Prāgas samitā, un ar gandarījumu norāda uz visiem nesenajiem pasākumiem un ierosmēm, lai stiprinātu un padziļinātu ES un tās partneru attiecības. Eiropadome uzsver Eiropas Savienības apņemšanos turpināt īstenot Austrumu partnerību un veicināt politiskas un sociāli ekonomiskas reformas partnervalstīs, lai sekmētu to tuvināšanos Eiropas Savienībai.
42. Eiropadome uzsver to, cik svarīgas ir stiprākas partnerattiecības starp ES un Vidusjūras reģiona partnervalstīm, un pauž gandarījumu par attiecību stiprināšanas procesu, kā arī par centieniem vēl vairāk uzlabot sadarbību un dialogu un veidot Savienības Vidusjūrai struktūras.

Irāna

43. Eiropadome pieņem pievienoto deklarāciju par Irānu.

Afganistāna

44. Eiropadome pieņem pievienoto deklarāciju par Afganistānu.

DEKLARĀCIJA PAR IRĀNU

Eiropadome uzsver, ka Eiropas Savienība kopš 2004. gada strādā, lai rastu diplomātisku risinājumu jautājumam par Irānas kodolprogrammu. Eiropadome pauž dziļas bažas par to, ka Irāna līdz šim nav darījusi neko, lai atjaunotu starptautiskās sabiedrības ticību tam, ka Irānas kodolprogramma ir paredzēta tikai miermīlīgiem mērķiem. Eiropadomes bažas vēl vairāk ir padziļinājies tas, ka Irāna, pārkāpjot savas saistības, pie *Qom* ir uzbūvējusi slepenu urāna bagātināšanas rūpnīcu un nākusi klajā ar paziņojumu par plāniem būvēt jaunas rūpnīcas.

Eiropadome atkārtoti mudina Irānu pilnībā un bez turpmākas vilcināšanās pildīt savas saistības saskaņā ar attiecīgām Apvienoto Nāciju Organizācijas Drošības padomes un SAEA rezolūcijām, it īpaši, – ievērot pienākumus, kas izklāstīti SAEA valdes 2009. gada 27. novembra rezolūcijā.

Eiropadome pauž nožēlu, ka Irāna nav vienojusies ar SAEA par shēmu, kā piegādāt kodoldegvielu Teherānas pētniecības reaktoram, kas palīdzētu vairost uzticēšanos, reizē nodrošinot Irānu ar radioaktīvajiem izotopiem medicīnas vajadzībām.

Padome ar lielām bažām norāda uz to, ka Irāna ir atteikusies pieņemt atkārtotus Amerikas Savienoto Valstu, Apvienotās Karalistes, Francijas, Krievijas, Ķīnas, Vācijas un Augstā pārstāvja *Javier Solana* piedāvājumus plašāk apspriest tās kodolprogrammu un citus savstarpēji svarīgus jautājumus. Tomēr tā joprojām ir apņēmības pilna tiekties pēc diplomātiska risinājuma jautājumā par Irānas kodolprogrammu. Sarunu priekšlikums joprojām paliek spēkā.

Eiropas Savienība turpinās pārskatīt visus Irānas kodolenerģijas jautājuma aspektus un saskaņā ar divējādu pieeju drīzumā lems par turpmākiem soļiem. Šajā sakarā Eiropas Savienība joprojām ir gatava sadarboties ar Irānu, lai sarunu ceļā rastu risinājumu šim jautājumam, ja Irāna tālab pieņems konkrētus lēmumus. Tomēr Irānas pastāvīgā savu starptautisko saistību neievērošana un tās acīmredzamā nevēlēšanās risināt sarunas prasa skaidru reakciju, jo īpaši izmantojot attiecīgus pasākumus. Atbilstīgi divējādai pieejai Eiropas Savienība atbalstītu ANO DP veiktās darbības, ja Irāna arī turpmāk izvairīsies no sadarbības ar starptautisko sabiedrību jautājumā par tās kodolprogrammu. Eiropas Savienība apliecina savu gatavību veikt vajadzīgos pasākumus, lai papildinātu ANO DP procesu. Eiropadome aicina ES ārlietu ministrus nākamajā Ārlietu padomē apsvērt, kādas ir iespējas veikt turpmākus pasākumus šajā nolūkā.

Eiropadome atkārtoti pauž nopietnas bažas par to, ka Irānā joprojām notiek cilvēktiesību pārkāpumi. Eiropas Savienība arī turpmāk savas bažas darīs zināmas Irānas valdībai un atgādinās tai par starptautiskajām saistībām, ko tā uzņēmusies, tostarp saskaņā ar Starptautisko paktu par pilsoniskām un politiskām tiesībām. Eiropadome arī atkārtoti pauž aizvien lielāku satraukumu par to, kādā situācijā Irānā atrodas ES dalībvalstu misiju darbinieki un Eiropas Savienības pilsoņi, kuri nesen ir tiesāti, un tā joprojām aicina viņus atbrīvot nekavējoties un bez nosacījumiem. Jebkura darbība pret vienu no ES dalībvalstīm tiek uzskatīta par darbību pret visu ES kopumā.

II PIELIKUMS

DEKLARĀCIJA PAR AFGANISTĀNU

Eiropadome atkārtoti apliecina ES stingru apņemšanos sekmēt stabilitāti un attīstību Afganistānā un Pakistānā.

Šajā sakarībā Eiropadome uzsver ES gatavību atbalstīt prezidenta *Hamid Karzai* darbību saistību īstenošanā piecās galvenajās jomās, kuras viņš nosauca inaugurācijas runā, proti, drošība, pārvaldība un cīņa pret korupciju, ekonomikas un arī lauksaimniecības attīstība, miers un izlīgums, kā arī reģionāla sadarbība. Lai to paveiktu, ir vajadzīga cieša un stratēģiska starptautisko centienu koordinācija ANO Palīdzības misijas Afganistānā vadībā.

Eiropadome atgādina, ka ES ir sākusi apņemības pilnas darbības, lai stiprinātu ES rīcību Afganistānā un Pakistānā un panāktu konsekventāku un saskaņotāku pieeju šādai rīcībai, īstenojot rīcības plānu šim reģionam.

Eiropadome atzinīgi vērtē neseno prezidenta *Obama* paziņojumu pastiprināt Amerikas Savienoto Valstu iesaisti un atbalstu Afganistānai un Pakistānai. Šis paziņojums ir veikts laikā, kad starptautiskā sabiedrība kopumā no jauna pievēršas un iesaistās šajā valstī. Eiropas Savienība ir gatava cieši sadarboties ar Afganistānu, Amerikas Savienotajām Valstīm, reģionāliem un citiem starptautiskās sabiedrības partneriem problēmu risināšanā Afganistānā.

Eiropadome uzsver, ka ir jāturpina īstenot vispusīgu pieeju problēmām Afganistānā, balstoties uz politisku, civilu/attīstības, kā arī militāru instrumentu apvienotu izmantošanu. Galvenā uzmanība ir jāpievērš Afganistānas valdības spēju izveidei, lai tā varētu pakāpeniski visā valstī un reģionos uzņemties pilnu atbildību par drošību, stabilizāciju, kā arī valsts sociālu un ekonomisku attīstību, un gūt taustāmus rezultātus. Šajā sakarībā Eiropadome jo īpaši uzsver to, ka ir jāveido spējas Afganistānā. Eiropas Savienība un tās dalībvalstis jau šobrīd tērē gandrīz EUR 1 miljardu gadā dažādām civilām, politiskām un attīstības darbībām Afganistānā papildus ES dalībvalstu lielajiem ieguldījumiem drošībā, ko tās sniedz ar Starptautiskajiem drošības atbalsta spēkiem. Eiropadome atkārtoti uzver ES apņemšanos atbalstīt Afganistānas policiju un tiesu varu, *inter alia*, ar ES policijas misijas Afganistānā palīdzību.

2010. gada 28. janvārī Londonā notiks starptautiska konference. Eiropadome gaida, ka Afganistānas valdība šajā pasākumā dos skaidrus solījumus tādās jomās kā pārvaldība, jo īpaši valsts reģionu līmenī, cīņa pret korupciju, narkotisko vielu izplatības apkarošana, reintegrācija un sociāli ekonomiska attīstība, kā arī stipru attiecību veidošana ar kaimiņvalstīm un reģionu kopumā. Savukārt no starptautiskās kopienas mēs gaidām, ka tā atjauninās politisku atbalstu drošības, pārvaldības un ekonomikas izaugsmes jomās, tostarp uzlabojot starptautiskās koordinācijas struktūru. Tādēļ minētā konference būs solis uz priekšu atbildības nodošanā Afganistānas iestādēm.

III PIELIKUMS

EIROPADOMEI IESNIEGTIE DOKUMENTI

- Prezidentvalsts progresa ziņojums Eiropadomei – Lisabonas Līguma īstenošana (EUCO 5/09)
- ES ilgtspējīgas attīstības stratēģijas pārskatīšana 2009. gadā – prezidentvalsts ziņojums (16818/09)
- Ministru deklarācija: EDAP desmit gadi – izaicinājumi un iespējas (15649/09 + COR 1 + COR 2)
- Padomes 2009. gada 8. decembra secinājumi par paplašināšanās/stabilizācijas un asociācijas procesu (17169/1/09 REV 1)
- Padomes 2. decembrī pieņemtie secinājumi par izejas stratēģijām (17066/09)
- Padomes (*ECOFIN*) priekšsēdētāja vēstule par panākumiem saistībā ar finanšu uzraudzību (17398/09)
- Stokholmas programma – atvērta un droša Eiropa pilsoņu un viņu aizsardzības labā (17024/09)
- Padomes 2009. gada 16. novembrī pieņemtie secinājumi par integrētu jūrniecības politiku (15175/1/09 REV 1)
